

*ГОРДАНА ЈАНКУЛОСКА,
МИНИСТЕРКА ЗА
ВНАТРЕШНИ РАБОТИ*

МЛА

А НЕ ХЕНДИКЕП ВО МЕ

ДОСТА Е ПРЕДНОСТ, НАЦИРАЊЕТО СО МВР

Родена на 12.10.1975 година во Охрид. Дипломира на Правниот факултет во Скопје во 1999 година, а магистрира во 2003 година на "University of Kent", Canterbury, Велика Британија, на насоката меѓународно комерцијално право на тема: "Нормативните ризици и странските инвестиции" на "Kent Law School".

Во јули 2004 година, Правниот факултет при Универзитетот во Кент ѝ ја додели Наградата за посебни достигнувања во областа на правото.

Во периодот од 1999 до 2000 година работи како правник во приватниот сектор. Од 2000 до 2002 година работи како државен советник во Министерството за финансии, каде што во овој период е ангажирана и за функцијата шеф на Кабинетот на министерот. Од септември 2004 година е генерален секретар на ВМРО-ДПМНЕ сè до предлогот да биде министер за внатрешни работи. Гордана Јанкулоска е назначена за министерка за внатрешни работи на 27.8.2006 година.

Разговорот го водеше:
Кокан СТОЈЧЕВ

Министерке Јанкулоска, во последниот извештај на Европската комисија се наведува дека македонската полиција треба да ги интензивира реформите, бидејќи само така ќе ги приближи нејзините активности и задачи до граѓаните на РМ кои, пак, мораат да ги изразуваат своите човекови права и слободи. Во контекст на ова се наметнува прашањето дали со донесувањето на сите подзаконски текстови на новиот Закон за полиција навистина ќе имаме реформирана полиција?

ЈАНКУЛОСКА: Донесувањето на Законот за полиција претставува потврда на стратешките приоритети на Република Македонија, како и реализација на обврските кои државата ги презема во процесот на интегрирање во Европската унија. Реформата на полицијата претставува една од најважните препораки кои Европската унија континуирано ја презентира во извештаите за 2002, 2003 и за 2004 година, како и во Мислењето во 2005 година. Овој Закон подразбира нова поставеност на полицијата, односно воспоставување нова организација и методи на работа за спротивставување на криминалот и сузбивање на сите негови облици. Исто така, потребни се промени во односот на полицијата кон јавноста, со единствена цел да има заедничка акција која ќе биде насочена кон превенција на криминалот, како и кон идентификување на потребите и дефинирање на основите за изградба на современ модел на полициска организација.

Во процесот на изготвување на текстот на Законот за полиција се користени компаративните искуства, со цел да се решат наведените прашања, кои се во согласност со европските стандарди, а важат во оваа област. Истовремено, во овој Закон се земени предвид и меѓународни

конвенции и декларации, кои се однесуваат на човековите права. Во овие рамки, како дел од усогласувањето на националното со законодавството на Европската унија, Република Македонија со предложениот Закон ја следи интенцијата за воспоставување заеднички европски принципи и насоки за севкупните цели, надлежности и одговорности на полицијата.

 Истовремено, имаме примери кога одредени групации на урбаната мафија му се закануваат на еден министер на Влада на РМ. Што ќе се случи со Македонија ако на секој поединец или на одредена криминална група ѝ се дозволи така јавно и арогантно да им се закануваат на институциите на системот? Дали и овој случај ќе остане без завршица?

ЈАНКУЛОСКА: Урбаната мафија е само еден од сериозните проблеми со чие справување се зафати оваа Влада уште на почетокот на својот мандат. Заканата упатена до министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески, не е закана против него како личност, туку против институцијата, закана против министер во Владата на Република Македонија, кој недвосмислено и решително ѝ објави војна на урбаната мафија, што всушност претставува политика на целата Влада. Овие закани зборуваат дека некој сериозно е загрижен за сопствените постапки од минатото кои, по сè изгледа, не се во согласност со законите во нашата држава. Во овој и во сите други случаи, независно кој ќе биде погоден од ваквата политика на Владата, ништо нема да нè поколеба да се зафатиме со справување со проблемите и конечно еднаш за секогаш да воведеме ред во државата. Најенергично ќе се бориме сè додека случаите не добијат институционална завршица.

Воопшто нема потреба од шпекулации или мистификација на работата на УБК. И покрај тоа што во минатото УБК била предмет на строги партизани, сепак Управата е само орган во состав на МВР, основан за извршување на работите поврзани со безбедноста и контраразузнавањето, односно работи кои се однесуваат на заштитата од шпионажа, тероризам или други активности насочени кон загрозување или уривање на демократските институции утврдени со Уставот на Република Македонија, со насилни средства, како и заштита од потешки форми на криминал.

 Поради Вашата младост и неискуство, "неверните томи" не веруваа дека ќе го издржите првиот сериозен политички притисок од ДУИ, кој врз Вас се вршеше во Собранието на РМ, додека се одвиваше маратонската расправа за Законот за полиција. Како го доживеавте ова политичко искуство, бидејќи од шеф на кабинет станавте министерка - што би се рекло Ве "фрлија в оган"?

ЈАНКУЛОСКА: Често пати се говореше дека Законот за полиција е услов за побрз влез во Европската унија, но мислам дека треба да се сфати дека Законот прво е успех за Република Македонија, кој е во интерес на граѓаните на нашата држава, бидејќи со него всушност добија само граѓаните, иако во јавноста имаше обиди да се пласира дека тоа е сосема поинаку. Дебатата во однос на Законот за полиција, која се водеше во

Собранието, е дел од еден легитимен процес на размена на аргументи меѓу власта и опозицијата. Поради тоа, ценејќи го значењето на овој процес, како министерка за внатрешни работи, чие место, пред сè, е во законодавниот дом, јас не само што од првиот до последниот ден со внимание ја следев дебатата, туку и прифатив значителен дел од амандманите, кои беа поткрепени со издржани аргументи, без разлика од кој пратеник или од која политичка партија доаѓаа овие аргументи.

Всушност, искуството покажува дека менаџирањето со процесите, како и со институциите, пред сè, подразбира добра организација и координација. Со оглед на фактот дека непосредно пред мојот избор за министерка во Владата на Република Македонија, ја извршував функцијата генерален секретар на ВМРО-ДПМНЕ (партија со стоилјадно членство), како и шеф на Изборниот штаб на последните парламентарни избори, кои завршија со резултат кој ѝ е познат на јавноста, а во минатото ја извршував и функцијата државен советник во Министерството за финансии, како и повеќе други раководни функции во државната администрација, тоа значи дека менаџерските функции во други институции и менаџирањето со процеси и системи за мене воопшто не се новина. Но, сепак тоа и натаму ми останува голем предизвик. При тоа, сметам дека младоста многу повеќе е предност отколку хендикеп.

 Организираниот криминал во Македонија цвeta, а резултатите од работата на органите на МВР, пак, се минимални во однос на парите кои се вратат во тајните бизниси. На ова нè наведуваат корисниците на опојните средства и на разните тешки дроги, потоа многубројните примери за економски и за стопански криминал, кој треба да го разоткривате со други органи и министерства итн. Зошто нема резултати? Што стана со даночната пирамида? Како ќе се справувате со илегалниот увоз на цигари итн.?

ЈАНКУЛОСКА: Воопшто не се согласувам со Вас кога велите дека резултатите од работата на МВР се минимални. Министерството континуирано презема активности за откривање на организирани форми на криминал, како и за откривање криминални активности во областа на економскиот криминалитет, со оглед дека овој вид инкриминации имаат значително негативно влијание врз финансиската моќ на државата, а во поголем број случаи се поврзани и со коруптивно однесување на сторителите.

Годинава, од областа на економскиот криминал се откриени вкупно 434 кривични дела, извршени од 579 сторители. Се работи за лица, кои "заработиле" 664 милиони денари на штета на Буџетот на РМ.

Уште повеќе, кога зборуваме за периодот во кој јас сум министерка за внатрешни работи, бројките целосно го демантираат ваквото тврдење.

Во периодот од 1 септември до 14 ноември 2006 година, во областа на економскиот криминалитет се откриени вкупно 44 кривични дела, сторени од 50 сторители, од кои повторно најголемиот број - 19 се за "злоупотреба на службената положба и овластување".

За одбележување е дека во овој период, беа преземени активности за расчистување на инкриминациите поврзани со градежната фирма "ФИ-КОМ", со кои беа оштетени голем број граѓани, при што се поднесени три кривични пријави. Исто така, во врска со одредени сознанија за нелегална изградба на станбени објекти на подрачјето на Скопје за т.н.

Натаму, во текот на 2006 година Министерството за внатрешни работи продолжи и со активностите за откривање случаи за прикривање на потекло на пари, добиени од недозволени активности, односно претворање на парите стекнати "на црно" во легални, при што се реализирани случаи на перење пари добиени од пирамидалното затајување на данок и од криумчарење стоки.

Во врска со т.н. даночни пирамиди, МВР продолжи со работа, така што имаме поднесено нови кривични пријави против затајувачите на данок.

Од оваа позиција јас само можам да ветам дека максимално

Со оглед на фактот дека непосредно пред мојот избор за министерка во Владата на Република Македонија, ја извршував функцијата генерален секретар на ВМРО-ДПМНЕ (партија со стоилјадно членство), како и шеф на Изборниот штаб на последните парламентарни избори, кои завршија со резултат кој ѝ е познат на јавноста, а во минатото ја извршував и функцијата државен советник во Министерството за финансии, како и повеќе други раководни функции во државната администрација, тоа значи дека менаџерските функции во други институции и менаџирањето со процеси и системи за мене воопшто не се новина. Но, сепак тоа и натаму ми останува голем предизвик. При тоа, сметам дека младоста многу повеќе е предност отколку хендикеп.

ќе се бориме против сите форми на организиран криминал и во таа борба нема да поштедиме никого, независно од политичката припадност или од роднинската поврзаност. Засега тоа и го докажуваме.

Кога зборуваме за недозволена трговија со дрога веќе четирикратно е зголемено количеството заплени дроги. За периодот додека сум министерка за внатрешни работи се пријавени 58 лица за сторено кривично дело, "неовластено производство и пуштање во промет наркотици".

Овде морам да напомам дека борбата против трговијата со дроги МВР ја води во соработка со полиците на соседните земји, така што тоа се работи на долги патеки и успесите допрва ќе претстојат. Поради тоа, информацијата дека географ-

"градежна мафија", откриени се малверзациите и злоупотребите во врска со случајот во кој како инвеститор на станбена градба се јавува фирмата "МЦ Риком-Интернационал" - Скопје. Во врска со случајот за "поттикнување" кривично е пријавен сопственикот на фирмата, а пријавени се и четворица вработени во Управата за премер и катастар, кои му овозможиле на сопственикот да се здобие со право на сопственост на државно земјиште, а Буџетот на Република Македонија е оштетен за повеќе од еден милион денари.

ски Македонија се наоѓа на балканскиот пат на дрогата не претставува новина, но ниту една земја во светот не е имуна на таквите процеси. Инаку, во делот на размената на податоците и преземањето оперативни активности, во меѓународни рамки засега македонската полиција котира многу добро.

Во делот на општиот криминал, на пример, за убиствата, можеме да се пофалиме со процент на ефикасност од 90 отсто расветлени кривични дела, односно од 1 септември 2006 година па до денес, има само едно нерасветлено убиство итн. Тоа се показателите за работата на МВР, тоа се трендовите.

До каде е Вашата работа во врска со случајот "ФИ-КОМ"? Не е ли подобро македонската полиција да ги спречи ваквите криминални синџири уште на почеток, наместо да се става во улога на пожарникар, кој ќе го гасне пожарот само затоа што се намалува рејтингот на Владата?

ЈАНКУЛОСКА: Во однос на случајот "ФИ-КОМ" нашата работа е речиси завршена. Ова е еден од случаите каде што МВР ургентно реагираше и согласно сите правила на работа ја спроведе постапката, затоа што во овој, како и во многу други случаи, улогата на полицијата е клучна за нивно конечно завршување. Сепак, надлежноста на полицијата е ограничена, и во одредена фаза случаите преминуваат во надлежност на Јавното обвинителство, односно судството.

Одговарајќи на вашето прашање би сакала да ја појаснам улогата на МВР во кривичната постапка која е најнагласена во предистражната постапка. При тоа, МВР може да поднесе

кривична пријава до надлежниот јавен обвинител. Потоа да ги презема потребните мерки да се пронајде сторителот на кривичното дело, сторителот или соучесникот да не се скрие или да не побегне, да се откријат и да се обезбедат трагите на кривичното дело и предметите кои можат да послужат како доказ, како и да ги соберат сите известувања што би можеле да бидат од корист за успешното водење на кривичната постапка. Врз основа на собраните сознанија, Министерството за внатрешни работи составува кривична пријава во која ги наведува доказите за кривичното дело. Сè ова од страна на МВР е завршено.

Поднесена е кривична пријава, презентирани се соодветни докази и на две лица им е одредена мерка притвор. Во Истражниот затвор - Скопје остануваат сопружниците Николиќ. По втор пат им е продолжен притворот и нивниот имот е замрзнат. Нотарот кај кого се заверувале договорите за становите доби кривична пријава за злоупотреба на службената положба и сè додека трае кривичната постапка за случајот не смее да работи како нотар.

Ако Министерството за внатрешни работи по поднесувањето на кривичната пријава осознае за нови факти, докази или траги на кривичното дело, должно е да ги собере потребните известувања и извештајот за тоа, како дополние на кривичната пријава, да го достави до јавниот обвинител.

Сепак, во делот на превентивата не може да се занемари фактот дека повеќе од 25 години во државава, при градењето не се водело сметка за урбанистичкиот момент. Сè се легализирало, наместо да се урива и затоа сега владее хаос.

Урбанистичките планови мора да се почитуваат и да се носат на време. Значи, без исклучок, почнувајќи од градоначалниците и од единиците на локална самоуправа, сите мораат да ги почитуваат и во рамките на своите надлежности да ги спроведуваат законите.

Во овој момент повторно е актуелно прашањето за прислушувањето на политичарите и на други истакнати јавни личности во Македонија. Дали поради специфичната ситуација и задачите на Управата за безбедност и контраразузнавање и Бирото за јавна безбедност, рацете Ви се врзани за да ги идентификувате прекршителите на законот?

ЈАНКУЛОСКА: Не разбирам за каква специфична ситуација и задачи на БЈБ И УБК зборувате, но на МВР, како институција, согласно неговата поставеност во системот на државната управа, ниту смеат ниту можат рацете да му бидат врзани. Друго е прашањето за обемот и за квалитетот на сознанијата со кои располагаме. Сепак, како и во сите други случаи ништо нема да нè поколеба да го промовираме владеењето на правото, почитувањето на законите и нивна доследна имплементација.

Дали сте запознати со информациите за поделеноста на вработените во УБК на девет влијателни групации, кои ја намалуваат подготвеноста на Службата и на Управата да ги следи антидржавните елементи во земјава и во странство? Ваквиот однос, благо наречен "нестручен" или партиски сооднос меѓу вработените во УБК, нè упатува на констатацијата дека тие повторно можат да паднат на испит, како и во текот на 2001 година!?

Заканата упатена до министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески, не е закана против него како личност, туку против институцијата, закана против министер во Владата на Република Македонија, кој недвосмислено и решително ѝ објави војна на урбаната мафија, што всушност претставува политика на целата Влада.

ЈАНКУЛОСКА: Тоа е ваш субјективен впечаток, перцепција или непроверена информација. Сепак, воопшто нема потреба од шпекулации или мистификација на работата на УБК. И покрај тоа што во минатото УБК била предмет на строги партизации, сепак Управата е само орган во состав на МВР, основан за извршување на работите поврзани со безбедноста и контраразузнавањето, односно работи кои се однесуваат на заштитата од шпионажа, тероризам или други активности насочени кон загрозување или уривање на демократските институции утврдени со Уставот на Република Македонија, со насилни средства, како и заштита од потешки форми на криминал.

Самата организација на УБК е уредена со акти за организација и работа и со систематизација на работните места на УБК. Ете, тоа е таа организација. Всушност, надзорот над работата на УБК го врши Собранието на РМ, со што се обезбедува неопходното ниво на транспарентност во работењето на овој значаен сегмент од МВР.

Со Управата раководи директор кој е исклучителен професионалец, што е основен предуслов за да се извршува оваа функција. Во својата област тој е докажан, со сериозна професионална биографија, што само го потврдува неговиот капацитет за да се соочи со сите предизвици, кои се составен дел од работата.

Дали МВР ќе го менува мекиот однос на внимателност и на претпазливост кон опасните криминалци, кои можат да бидат искористени за организирање терористички акции со политичка длабочина? Всушност, неодамна на една трибина советникот на претседателот, Стево Пендаровски, оцени дека структурите на државата поврзани околу т.н. Центар за управување со кризи, не се подготвени превентивно да дејствуваат во вакви случаи?

ЈАНКУЛОСКА: Доколку мислите на подготвеноста на Центарот за управување со кризи прашањето го упатувате на погрешна адреса. Јас можам да зборувам само во име на институцијата со која јас раководам, а тоа е МВР и да ја коментирам неговата работа. Во овој период, откако јас сум министерка за внатрешни работи, МВР покажа дека одлучно и бескомпромисно работи на сузбивање на сите форми на криминалитетот. Бројките кои претходно ги презентирав само го потврдуваат тоа.

Граничната полиција има голема и одговорна задача, а тоа е надгледувањето и обезбедувањето на граничните линии. Дали по преземањето на границите таа може успешно да одговори на поставените задачи?

ЈАНКУЛОСКА: Организационата структура на граничната полиција со Сектор за гранични работи во рамките на БЈБ и со Регионалните центри за гранични работи во рамките на МВР е функционална. Од страна на граничната полиција целосно е преземено обезбедувањето на државната граница; зголемена е ефикасноста и бројот на откриени лица при обид за илегален влез-излез, прифатени и депортирани лица, предадени лица по полициски пат на соседните ГП и сл. Сите овие активности успешно се интегрирани во полицискиот систем. Со еден збор надзорот и контролата на границата од ден на ден се сè подобри.